

*Tyran, kterému se říkalo Stařec z hor,
a jeho zabijáci a assassini — hašišáci*

Alete je kraj, kde panoval jeden velmi zlý kníže, kterému se říkalo Stařec z hor. Já Marco budu vypravovat, co jsem o něm slyšel v tom kraji od mnoha lidí.

Onen kníže byl s celým národem, jemuž vládl, přívržencem Mohamedovým. Vymyslel si neslýchanou špatnost, aby si vychoval odvážné zákeřné vrahy neboli gladiátory, jakým se obecně říká assassini — hašišáci. Díky jejich odvaze mohl zabít koho chtěl, takže se ho všichni báli.

V překrásném údolí obklopeném kolem dokola vysokými horami zřídil obrovskou překrásnou zahradu, ve které bylo množství všelijakých utěšených rostlin, květin a plodů. Stály v ní nádherné paláce, okrášlené s podivuhodnou rozmanitostí malbami a jinou výzdobou. Vinuly se tam různé potůčky, každý jiný, a v nich tekla voda, víno, med nebo mléko.

V těch palácích byly ubytovány nadmíru spanilé mladé ženy, vyvíčené v tanci a ve hře na kytaru a na jiné hudební nástroje všeho druhu. Byly oblečeny v pestrobarevné drahé oděvy a měly na sobě podivuhodné šperky. Jejich povinností bylo uspokojovat kdejakou kratochvílí a rozkoší mladíky, kteří tam byli umístěni. Byla tam spousta oděvů, lehátek, jídel a všeho, co si jen člověk může přát. Nemluvalo se tam o ničem smutném a nebylo dovoleno věnovat se ničemu jinému než hrám a příjemným necudnostem.

U vchodu do zahrady stál přepevný hrad, který byl velmi pečlivě strážěn. Jinudy tam totiž nebylo možno vejít ani odtamtud odejít. Hrad měl ve své moci Stařec — tak se mu říká v našem jazyce, jeho skutečné jméno však znělo Eleodym.

Ve svém paláci, ne na onom místě, si stále vyhledával mnoho silných chlapců, hodících se pro jeho záměry, ty nechal vychovat podle bezbožného Mohamedova zákona. Ten neblahý Mohamed slibuje stoupencům svého zákona, že v druhém životě budou mít takové radovánky, o jakých jsem právě mluvil. Když pak chtěl z některých mladíků učinit nejodvážnější assassiny, nechal jim dát nápoj, po je-

40 hož vypití okamžitě upadli do hlubokého spánku. Pak byli dopraveni do oné zahrady, a když se po krátké době probudili a viděli, že jsou obklopeni tolika příjemnostmi, domnívali se, že užívají radostí ráje podle slibu odporného Mohameda.

Po několika dnech si s nimi dělal, co chtěl. Podobným nápojem je uspal, nechal je odtamtud vyvést, a když se probudili, byli velmi smutní, když viděli, že jsou připraveni o tak velkou radost. Avšak onen prorok, který o sobě prohlašoval, že je prorokem božím, jim tvrdil, že zemřou-li při plnění jeho rozkazů, okamžitě budou přeneseni na ono místo rozkoší. Proto si přáli zemřít při vykonávání jeho rozkazů.

Pak jim přikazoval, aby zabili toho nebo onoho a aby se nebáli smrti, protože budou okamžitě přeneseni do slávy. Oni se vystavovali nebezpečí a těšili se, že si poslušností vyslouží smrt, a proto se snažili vykonat jeho rozkaz, když jim ukládal někoho zabít. Touto lstí dlouhou dobu šálil onen kraj. Z toho důvodu mocní a významní lidé se ze strachu před smrtí změnili v lidi jemu poplatné a poddané.

KAPITOLA *Jeho smrt a zboření Álamut pevnosti*
DVACÁTÁ
DEVÁTÁ

Léta Páně tisícího dvoustého šedesátého druhého Alau, král Tatarů, obklíčil onu pevnost, protože chtěl ze svého území odstranit tak velké nebezpečí. Po několika letech zajal starce Eleodyma se všemi jeho assassiny a onu pevnost do základů rozbořil.

KAPITOLA *Město Sepurgan a jeho území*
TŘICÁTÁ

Když vyjdeme z jmenovaného místa, přijdeme do krásné krajiny, v níž jsou pahorky a roviny, výborné pastviny a mnoho plodů. Oplývá i všemi druhy potravin až na to, že na některých místech v délce padesáti nebo čtyřiceti mil není možné narazit na vodu; je třeba, aby si ji pocestní brali s sebou. Koně a jiní soumaři tam velmi trpí nedostatkem tekutiny. Je proto nutné rychle přejít ony vyprahlé končiny nebo vzít s sebou vodu i pro zvířata.

*Jak král Kublaj uložil mlčení
Saracénům a Židům, kteří se opovážili
rouhat korouhvi spásonosného kříže*

Lidi a Saracéni, kteří byli v Kublajově vojsku, začali napadat křesťany, kteří přišli s Nayamem, a tvrdit, že jejich Kristus, jehož kříž měl Nayam na své korouhvi, nebyl schopen pomoci jemu a jeho vojákům, a tak se každodenně posmívali Kristově moci a vyvolávali u křesťanů nelibost. Křesťané, kteří slíbili králi poslušnost, si mu stěžovali na toto obtěžování.

Král svolal Židy a Saracény společně s křesťany a řekl křesťanům: „Jestliže váš Bůh a jeho kříž nechtěli Nayamovi pomoci, nestydte se za to, protože dobrý Bůh nesmí chránit nespravedlivost a bezpráví. Nayam byl zrádcem svého pána, byl to vzbouřenec plný nespravedlivosti a prosil vašeho Boha, aby mu pomohl v jeho špatnosti, avšak váš Bůh, který je dobrý, nechtěl být nakloněn jeho zločinům. Proto poručím všem Židům a Saracénům, aby se nikdo nepovážil rouhat se kvůli tomu kříži Páně nebo vašemu Bohu.“ A tak se stalo, že potom s takovým rouháním přestali.

Král Kublaj se vrátil jako vítěz do svého města Cambalu a pak už nikdy nevytáhl s vojskem proti nepřátelům, ale posílá své syny nebo své velmože, kam je třeba.

*Jak odměňuje velký chán své vojáky,
když dobudou vítězství*

Velitele svých vojsk, když dobudou vítězství ve válce, odměňuje takto. Kdo velí stovce vojáků, toho staví do čela tisícovky a tak postupně povyšuje ostatní a dává jim darem zlaté a stříbrné nádoby a zlaté nebo stříbrné tabulky s výsadami a milostmi.

Na tabulkách je vyryto, co jim bylo uděleno. Na jedné straně je zápis tohoto znění: „Budiž blahoslaveno jméno velkého chána pro moc velkého boha a pro velkou milost, kterou udělil našemu vládcovi.“ Na druhé straně je vyryta podoba lva se sluncem a měsícem nebo obraz sokola či jiných zvířat.

Kdo má na tabulce obraz lva se sluncem a měsícem, ten kdykoli jde na veřejnosti, má na sobě plášť na znamení velké vážnosti. Kdo má obraz sokola, může s sebou vodit z místa na místo třeba veškeré vojsko knížete. A tak je druhem oděvu nejlepším způsobem stanoveno, koho je třeba poslouchat, protože má tabulku. Kdyby pak někdo nechtěl ve všem poslechnout vůli toho, kdo má tabulku, jak si to jeho vážnost vyžaduje, zemře smrtí jako vzbouřenec proti velkému chánovi.

KAPITOLA
OSMÁ

*Vzhled krále Kublaje.
Jeho manželky, synové a služky*

Velký král Kublaj je velmi krásný, má prostřední postavu, není příliš tlustý ani hubený, má kulatý bílý obličej, černé oči a velmi hezký nos. Jednotlivé údy jeho těla jsou dokonale úměrné. Má čtyři manželky, kterým říká zákonitě. Prvorozený syn narozený z první manželky má být jeho nástupcem ve vládě.

Každá z těchto manželek má svůj královský dvůr ve svém vlastním paláci. Každá z nich má totiž tři sta vybraných služek, mnoho dvořanů, eunuchů a nespočetné další služebníky, takže v domácnosti každé z nich je na deset tisíc mužů a žen.

Kromě toho má král mnoho souložnic.

Mezi Tatary je jeden kmen, který prý má vynikající a velmi hezké ženy, ozdobené nejlepšími mravy. Stovka jich žije v paláci pod dozorem urozených žen, které se pečlivě starají o dohled nad nimi a o to, zda nemají nějakou nemoc nebo poskvrnu. Dívky, které nemají žádnou tělesnou vadu, jsou uchovávány pro krále. Šest z nich má vždy po tři dny na starosti královu ložnici. Když si král jde odpočinout a když vstává, jsou mu k službám a spí v jeho ložnici. Čtvrtého dne jiných šest nastoupí na místo těch prvních a po tři dny a tři noci se zaměstnávají stejnou službou a tak střídavě stále jiná šestice nastupuje po třech dnech místo předcházejících a bez přestání jdou za sebou, až je vyčerpán počet sto.

Od zmíněných čtyř manželek má král dvaadvacet synů. Prvoro-

88 zený syn první manželky se jmenuje Chynchys. Ten měl nastoupit po otci, ale zemřel před ním, proto bylo následnictví přeneseno na Chemura, protože je synem prvorozeného syna. Chemur je řádný, zdatný a velmi rozvázný a už dobyl mnoho vítězství. Od služek má král Kublaj dalších pětadvacet synů, velmi řádných, kteří jsou všichni významní velmoži.

KAPITOLA
DEVÁTÁ

*Chánův podivuhodný palác,
který se nachází v Cambalu,
a neobyčejný půvab toho místa*

Tři měsíce, to jest prosinec, leden a únor tráví král Kublaj nepřetržitě v královském městě. V něm je takovýto královský palác.

Především vnější obvod celého palácového souboru měří čtyři míle, takže každá strana čtvercového areálu je dlouhá jednu míli. Hradby jsou velmi tlusté a jsou deset kroků vysoké. Celý jejich vnější povrch je na všech stranách pomalován bílou a červenou barvou. V každém rohu hradeb je velký krásný palác, a podobně je jeden palác uprostřed každé strany hlavních hradeb. Takto je po obvodu osm paláců. V nich jsou uchovávány nádoby, válečné zbraně, totiž luky, šípy, toulce, ostruhy, sedla, uzdy, tětivy a ostatní věci potřebné pro válku. V každém paláci jsou uchovávány zbraně jen jednoho druhu.

Průčelí paláce obrácené na jih má pět bran, prostřední je největší ze všech a nikdy se neotvírá, jen když vchází nebo vychází král. Nikdo jiný kromě krále jí nesmí procházet, avšak má dvě postranní branky, a těmi chodí ti, kdož krále doprovázejí. Každé z ostatních tří průčelí má jen jednu bránu, uprostřed, a tou může procházet kdokoli.

Uvnitř mezi uvedenými paláci stojí ve vhodné vzdálenosti druhé hradby podobné těm prvním a u nich je podobně postaveno osm paláců. V nich se uchovávají jiné nádoby a cenné královské potřeby velkého krále.

Na vnitřním prostranství uprostřed stojí královský palác, který nemá podkrovní prostory. Podlaha je zvýšena o deset pídí nad úroveň okolí, střecha je velmi vysoká a skvěle pomalovaná a všechny stěny síní a komnat jsou pokryty zlatem nebo stříbrem. Jsou tam krásné obrazy a na nich jsou vymalovány válečné příběhy. Zaslouhou těchto zlatých ozdob a maleb je palác vskutku nádherný.

tam živý obchod, jsou tam však také usazení četní řemeslníci a kromě jiného zhotovují mnoho zbraní pro velkého chána. Sedm dní cesty směrem na západ se nepřetržitě táhne púvabná krajina s mnoha hrady a překrásnými městy. Uzavírají se tam velké obchody. Po sedmi dnech narazíme na převeliké a bohaté město Pyanfu, kde mají obrovské zásoby hedvábí.

KAPITOLA
TRICÁTÁ

*Hrad Caycui a jak byl jeho král zrádně zajat
a vydán svému nepříteli,
kterému se říká Kněz Jan*

Dva dny cesty od města Pyanfu stojí skvostný hrad Caycui, který kdysi postavil jistý Darius, jenž byl nepřítelem velkého krále, kterému se říká Kněz Jan. Pro pevnou polohu toho hradu mohl zmíněný Kněz Jan působit králi Dariovi jen málo škod a velice ho mrzelo, že nebyl schopen přemoci onoho krále silou.

U jeho dvora se našlo sedm jinochů, kteří se zavázali smlouvou a slíbili, že mu přivedou svrchu řečeného krále Daria jako zajatce. Kněz Jan jim přislíbil velkou odměnu, jestliže svůj slib splní, a tak ho z předstíraného důvodu opustili, přišli k Dariovu dvoru a nabídli mu své služby. On nebyl schopen prohlédnout jejich lest a přijal je do svých služeb, avšak po dva roky se jim nepodařilo uvést špatnost svého srdce ve skutek. Když už jim král věnoval plnou důvěru, vydal se jednoho dne na koni s nimi a několika málo dalšími průvodci asi míli od hradu, aby se pobavil, a tu ti zrádcové viděli, že nastal okamžik k uskutečnění jejich zlého úmyslu, tasili na něho meče, zajali ho a dovedli ho jako zajatce ke Knězi Janovi, jak se mu k tomu svým lstivým slibem zavázali.

Ten z toho měl velkou radost, a aby ukázal svou vznešenost, určil Daria k opatrování dobytka a nechal ho bedlivě střežit.

Po dvou letech strávených ve společnosti pastýřů ho dal král předvést v královském oděvu a řekl mu: „Nyní ses mohl na vlastní oči přesvědčit, jak málo platí tvá moc, když jsem tě dal zajmout v tvém vlastním království a nechal jsem tě dva roky pást ovce, a kdybych chtěl, mohl bych tě zabít a žádný člověk by tě nemohl vyrvat z mých rukou.“

Darius to všechno připustil. Tu mu král Jan řekl: „Protože vlastními ústy vyznáváš, že ve srovnání se mnou nejsi nic, chci tě nyní mít za svého přítele a považuji za dostatečný doklad svého vítězství, že bych tě byl mohl zabít.“

V provincii Maabar ve Velké Indii se uchovává tělo svatého Tomáše apoštola, který zde podstoupil mučednickou smrt pro Pána. Tělo je uloženo pod zemí v malém městě, kam přichází málo obchodníků, protože neleží na místě vhodném pro obchodování. Žije tam mnoho křesťanů a také mnoho Saracénů. Saracéni z oněch končin přicházejí k apoštolovu hrobu a apoštola zbožně uctívají — říkají, že to byl velký prorok, a nazývají ho Amariam, to jest svatý muž. Křesťané, kteří navštěvují tělo apoštolovo, odnášejí s sebou s úctou prst z místa, kde byl svatý Tomáš apoštol zabit; ta hlína je červená. Často s ní dělají mnoho zázraků: nemocní ji pijí rozmíchanou ve vodě nebo v jiné tekutině a mnohé to vyléčilo z různých těžkých chorob.

Léta Páně tisícího dvoustého osmdesátého osmého jeden velký kníže z oné země sklídl mimořádně velké množství rýže, a protože neměl dost místa na její uskladnění, svévolně zabral všechny vhodné domy svatého Tomáše apoštola a uložil v nich svou rýži proti vůli strážců těch míst, kteří ho pokorně prosili, aby nezabíral pokojíky poutníků, kteří každodenně navštěvovali hrob svatého Tomáše apoštola. V noci se mu ve spánku zjevil svatý Tomáš apoštol, držel v ruce malý železný trojzubec, přiložil mu ho k hrdlu a řekl: „Jestliže okamžitě nevyklidiš mé domy, které jsi ve své opovážlivosti proti-právně obsadil, musíš sejít ze světa zlou smrtí.“

Když se kníže probudil, okamžitě učinil, co mu apoštol v nočním zjevení nařídil. Křesťané, posílení apoštolovou návštěvou, vzdávali díky Bohu a svatému Tomáši apoštolovi. Kníže o svém vidění všem veřejně vypravoval.

Po vzývání svatého Tomáše apoštola se tam často dějí mnohé jiné zázraky ke cti křesťanské víry.